

Hoe waarborg je het verschoningsrecht van de advocaat wanneer je de harde schijf van diens computer doorzoekt? 'Het is verstandig dat het Openbaar Ministerie en de Nederlandse Orde van Advocaten hierover iets vastleggen,' zegt advocaat Hendrik Jan Biemond, die er als officier van justitie ervaring mee opdeed.

.....
Lex van Almelo
Journalist

.....
De recherche mag de harde schijf van de computer van een advocaat doorzoeken als die advocaat verdacht wordt van een strafbaar feit. Wel moeten vooraf waarborgen worden ingebouwd om het verschoningsrecht te beschermen. Dat bepaalde de Hoge Raad in februari dit jaar in de zaak tegen een voormalig advocaat, die in 2005 – na zijn vertrek bij Allen & Overy – een vals persbericht over Versatel de wereld instuurde om de aandelenkoers te beïnvloeden. In deze strafzaak hadden de rechercheurs van de FIOD-ECD in een procesverbaal precies vastgelegd hoe zij te werk waren gegaan toen zij de harde schijf van de computer van de advocaat onderzochten. Op deze manier kon de rechter achteraf controleren of de rechercheurs het verschoningsrecht van de (ex-)advocaat hadden gerespecteerd.

Maar als je het verschoningsrecht bij voorbaat wilt waarborgen, is meer nodig,

Waarborgen bij doorzoeking C: advocaat

Foto: Gerard Tuijth

vindt Hendrik Jan Biemond. Hij was officier van justitie in de onderhavige zaak en ziet als advocaat (bij Allen & Overy) ook graag dat het verschoningsrecht van de advocaat overeind blijft.

Biemond: 'Het probleem van het digitale beslag bestaat tegenwoordig bij iedere doorzoeking. De officier van justitie vraagt dan aan de beslagene een overzicht van alle geheimhouders en maakt een *image*, een kopie, van de harde schijf. Aan de hand van het overzicht wordt de correspondentie en e-mail van de geheimhouders eruit gefilterd en vernietigd. Dat is een redelijk geaccepteerde gang van zaken. In dit geval betrof het een (ex-)advocaat, die stelde dat alle gegevens onder het verschoningsrecht vielen. Daar was het Openbaar Ministerie het niet mee eens. Het OM heeft toen afgesproken dat een digitaal team

van de FIOD-ECD – niet het opsporingsteam zelf – de bestanden die de betrokkene had aangemaakt nadat hij was uitgeschreven als advocaat, met een datamining-programma mocht doorzoeken aan de hand van vooraf opgegeven zoektermen.'

De bestanden die op deze manier werden gevonden, zijn op een dvd gezet en overhandigd aan de rechter-commissaris. Die kon vervolgens bekijken of het verschoningsrecht van de advocaten inderdaad in het geding was. Biemond: 'De stelling van het OM was hier dat zeker niet alle gegevens die je uit een computer haalt onder het verschoningsrecht vallen. Zo was het in deze zaak van belang te weten wanneer de computer aan en uit was gezet. Dat viel volgens mij niet onder het verschoningsrecht.'

Kan de werkwijze in deze zaak model staan voor een volgende zaak?

Biemond: 'Ik denk het niet. Deze zaak staat redelijk op zichzelf. Er zijn geen beslissingen genomen met het oog op algemeen beleid. Als officier merkte ik dat de Orde soms wel heel erg eenzijdig het belang van de advocaat volgde, terwijl de Orde zich ook het misbruik van het verschoningsrecht zou moeten aantrekken. Het lijkt me verstandig als de Orde en het OM samen iets vastleggen.'

Het is gezegd

.....
Het is niet eenvoudig om een zaal vol buitengewoon succesvolle miljonairs toe te spreken en ze te vertellen dat ze het verkeerd doen. Adviseur Richard Susskind zegt dat topadvocaten hun royale inkomsten snel zien verdampen als ze nieuwe technologieën niet omarmen, *FD Strategie*, september

.....
Wat ik bepleit is dat iedere strafrechtjurist beschikt over elementaire kennis van de wetenschappelijke methode, de werking en de beperkingen van het cognitieve systeem (geheugen en waarnemereffecten), de besluitkunde, de bayesiaanse en de traditionele toetsstatistiek, en de mogelijkheden – en beperkingen – van frequent toegepaste vormen van forensische expertise, zoals de forensische pathologie en toxicologie, de DNA-typering, het gedragswetenschappelijke onderzoek en de binnen deze disciplines heersende rapportagecultuur. Hoogleraar criminalistiek A. P. A. Broeders, *NRC Handelsblad*, 17 september